

SİGORTA HİZMETLERİ (DÜZENLEME VE DENETİM) YASASI
(60/2010 SAYILI YASA)

Madde 40 Altında Yapılan Tüzük

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu, Sigorta Hizmetleri (Düzenleme ve Denetim) Yasasının 40'inci maddesinin kendisine verdiği yetkiye dayanarak aşağıdaki Tüzüğü yapar:

Kısa İsim 1. Bu Tüzük, Sigorta ve Reasürans Şirketlerinin Yükümlülük Sermaye Yeterliliği Tüzüğü olarak isimlendirilir.

BİRİNCİ KISIM
Genel Kurallar

Tefsir 2. Bu Tüzükte metin başka türlü gerektirmedikçe;

“Bakanlık”, Daire'nin bağlı olduğu Bakanlığı anlatır.
“Birlik”, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğini anlatır.
“Sigorta Şirketi”, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde kurulmuş sigorta ve reasürans şirketleri ile yabancı ülkelerdeki sigorta ve reasürans şirketlerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetindeki şubelerini anlatır.
“Brüt”, Reasüröre isabet eden kısmının dahil olduğu tutarı anlatır.
“Minimum Sermaye Yeterliliği”, Sigorta şirketleri ile reasürans şirketlerinin sermaye yeterliliğinin en az üçte birine denk düşen tutarı anlatır.
“Muallak Tazminat Karşılığı”, Tahakkuk etmiş ve hesaben tespit edilmiş ancak daha önceki hesap dönemlerinde veya cari hesap döneminde fiilen ödenmemiş tazminat bedelleri veya bu bedel hesaplanamamış ise tahmini bedelleri ve gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş tazminat bedelleri ile gider paylarını anlatır.
“Net”, Reasüröre isabet eden kısmının düşülmesi sonucu kalan tutarı anlatır.
“Özsermaye”, sigorta ve reasürans şirketlerinin nakden ödenmiş veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine ayrılmış sermayeleri, yedek akçeleri, sermaye yedeklerini, yeniden değerlendirme fonu ile dönem net karı ile geçmiş yıllar karları toplamından, varsa dönem zararlarının, geçmiş yıllar zararlarının, iştiraklerin ve bağlı ortaklıkların ödenmiş sermayesinin, ana şirketin ortaklık payı ile çarpılması sonucunda bulunan tutarın düşülmesinden sonra bulunan tutar ile Sigorta Yöneticisinin uygun göreceği diğer değerlerin, düşülmesinden sonra bulunan tutarı anlatır.
“Sigorta Yöneticisi”, Daire Müdürünü anlatır.
“Yasa”, Sigorta Hizmetleri (Düzenleme ve Denetim) Yasasını anlatır.

60/2010

Amaç 3. Bu Tüzüğün amacı, sigorta ve reasürans şirketlerinin mevcut yükümlülükleri ile potansiyel riskleri nedeniyle oluşabilecek zararlarına karşı yeterli miktarda özsermaye bulundurmalarının sağlanmasıdır.

İKİNCİ KISIM

Gerekli Özsermaye Hesaplamaları

Özsermaye 4. (1) Şirket özsermayesi;

- (A) Nakden ödenmiş sermaye,
- (B) Kar yedekleri,
- (C) Sermaye yedekleri,
- (Ç) Yeniden değerlendirme fonu
- (D) Dönem net karı
- (E) Geçmiş yıllar karları, toplamından;
- (F) Dönem zararının,
- (G) Geçmiş yıllar zararlarının,
- (Ğ) İştirakier ve bağlı ortaklıkların ödenmiş sermayesinin, ana şirketin ortaklık payı ile çarpılması sonucunda bulunan tutarının düşülmesinden sonra bulunan tutar ile Sigorta Yöneticisinin uygun göreceği diğer değerlerin, düşülmesinden sonra bulunan tutarı, ifade eder.

(2) Özsermaye hesabında şirketin kendi hisseleri dikkate alınmaz.

Gerekli
Özsermaye

5. (1) Gerekli özsermaye, 6'ncı maddede belirtilen birinci yöntem ile 7'inci maddede belirtilen ikinci yöntemden elde edilen sonuçların yüksek olanıdır.
- (2) Gerekli özsermayenin üçte biri minimum sermaye yeterliliği tutarıdır.

Birinci
Yönteme Göre
Gerekli
Özsermaye
Hesaplaması

6. (1) Birinci yöntemle göre belirlenecek gerekli özsermaye hayat dışı ve hayat grupları için ayrı ayrı hesaplanır.
- (2) Hayat dışı gruplarda, sağlık ve ferdi kaza sınıfları da dahil olmak üzere, prim ve hasar esasına göre bulunan tutarlardan yüksek olanıdır.
- (3) Hayat grubunda (yaşama ihtimaline bağlı sigortalar, vefat sigortası, karma sigorta, prim iadeli hayat sigortası, evlilik sigortası ve doğum sigortası ve yıllık gelir sigortası gibi sigortalardan ünite bazlı sigortalar dışında kalan sigorta türleri için) ise yükümlülüğe ve riske ilişkin sonuçların toplamıdır.
- (4) İlgili grupta faaliyet gösteren şirketler için gerekli özsermaye tutarı, hayat ve hayat dışı gruplar için ayrı ayrı hesaplanan sonuçların toplamıdır.
- (5) Hayat dışı gruplar için gerekli özsermaye yıllık prim ya da son üç yılda gerçekleşen hasarların ortalamasına dayanılarak hesaplanır.

(A) Prim Esasına Göre Gerekli Özsermaye;

Son bir yıllık süre içinde brüt yazılan primlerden (vergi ve harçlar hariç) fesih ve iptaller düşüldükten sonra kalan tutarın 50 milyon TL'ye kadar olan kısmının % 18, geri kalan kısmının ise % 16 ile çarpılmasından sonra bulunan sonuçların toplamının; son üç yıllık süre içinde şirket üstünde kalan hasar tutarının brüt hasara oranı % 50 den aşağı ise % 50, yüksek ise bulunan bu oranla çarpılması sonucunda bulunan tutardır

(B) Hasar Esasına Göre Gerekli Özsermaye:

Son üç yıllık sürede brüt ödenen hasarlara, son yıl muallak tazminatlar karşılığı (direkt ve endirekt işler için ayrılan dahil) eklenerek rücu yoluyla tahsil edilen hasar tazminatları ile içinde bulunulan yıl hariç olmak üzere üç yıl önce ayrılan muallak tazminat karşılıkları düşüldükten sonra tespit edilecek miktarın, yukarıda bahsedilen üç yıl olarak belirtilen risk gruplarına göre 1/3'ü ayrılarak ilk 40 milyon TL'ye kadar olan kısmı % 26, kalan kısmının % 23 ile çarpılması sonucu bulunan tutarlar toplamının son üç yıllık sürede şirket üzerindeki net hasar tutarının brüt hasar tutarına oranı % 50 den aşağı ise % 50, yukarı ise bulunan oranla çarpılması sonucunda bulunan tutardır.

- (6) Prim ve hasar esasına göre gerekli özsermaye tutarlarının hesaplanmasında kullanılan prim ve hasar tutarları, Sigorta Yöneticisi tarafından günün ekonomik koşullarını da gözönünde bulundurularak Devlet Planlama Örgütünün belirlediği enflasyon oranına göre artırılabilir.
- (7) Hasar esasına göre gerekli özsermaye tutarının hesaplanması sırasında yeni devralınan portföyler dolayısıyla geçmiş üç yıllık veriye sahip olunamaması durumunda; portföyü devralan şirket, portföyünü devraldığı şirketin geçmiş verilerini kendi verileri ile konsolide ederek hesaplama yapabilir.
- (8) Hayat grubu için gerekli özsermaye tutarı aşağıdaki gibi hesaplanır.

(A) Yükümlülük Esasına Göre Gerekli Özsermaye:

Hayat matematik karşılığı (direkt ve endirekt işler dahil) ile bir yıllık hayat sigortaları için ayrılan (kazanılmamış primler karşılığının) toplamının %4'ünün, son bir yıl için ayrılan net matematik karşılıklar ile son bir yılda bir yıllık hayat sigortaları için ayrılan net cari rizikolar karşılığının (kazanılmamış primler karşılığının) toplamının brüt matematik karşılıklar ile bir yıllık hayat sigortaları için ayrılan brüt cari rizikolar karşılığı (kazanılmamış primler karşılığının) toplamına oranı % 85 ten aşağı ise %85, yüksekse bulunan oranla çarpılması sonucunda elde edilen tutardır.

(B) Risk Esasına Göre Gerekli Özsermaye:

Ölüm halinde sigortalıya ödenecek meblağdan matematik karşılıklar ile cari rizikolar karşılığının (kazanılmamış primler karşılığının) düşülmesi sonucunda bulunan risk kapitalinden;

- (a) Sigorta süresi azami üç yıla kadar olanların % 0.1
 (b) Sigorta süresi üç yıldan fazla beş yıldan az olanların
 (c) Sigorta süresi beş yıldan fazla olanlar için % 0.3

ile çarpılmaları sonucunda elde edilen tutarlar toplamının, son bir yıldaki reasürans devirlerinden sonraki toplam risk kapitalinin reasürans devirlerinden önceki toplam risk kapitaline oranı % 50 den aşağı ise % 50, yüksek ise bulunan oranla çarpılması sonucunda bulunan tutardır.

İkinci
Yönteme Göre
Gerekli
Özsermaye
Hesaplama
Yöntemi

7. (1) İkinci yöntemle göre belirlenecek gerekli özsermaye hesabında Şirketlerin; aktif riski, reasürans riski, aşırı prim artışı riski, muallak tazminat karşılığı riski, yazım riski ve kur riski dikkate alınır.
- (2) Aktif riski hesaplamasında; Hesaplama dönemi itibarıyla bilançoda yer alan aktif hesap kalemleri aşağıda belirtilen risk ağırlıkları ile çarpılır;

(A) Kasa	0.100
(B) Bankalar	
(a) Vadesiz	0.010
(b) Vadeli	0.000
(C) Devlet Borçlanma Senetleri (Eurobond Dahil) (Finansal Varlıklar Değer Düşüklüğü Karşılığı Hariç)	0.000
(Ç) Devlet Borçlanma Senetleri Karşılığında Yapılan Ters Repo İşlemlerinden Alacaklar (Finansal Varlıklar Değer Düşüklüğü Karşılığı Hariç)	0.000
(D) Kendi Sermaye Grubuna ait Hisse Senetleri ve Diğer Değişken Getirili Finansal Varlıklar	0.250
(E) Diğer Hisse Senetleri ve Diğer Değişken Getirili Finansal Varlıklar (Finansal Varlıklar Değer Düşüklüğü Karşılığı Hariç)	0.150
(F) Özel Sektör Bonoları	0.150
(G) Bağlı Menkul Kıymetler, İştirakler, Bağlı Ortaklıklar ve Müşterek Yönetime Tabi Ortaklıklar (Sigorta ve Reasürans Şirketleri hariç) (Sermaye Taahhütleri ile Değer Düşüklüğü Karşılıkları Hariç)	0.150
(Ğ) Diğer Finansal Varlıklar	0.150
(H) Krediler (Aynı Topluluk İçinde Bulunan Şirketlere)	0.250
(I) Krediler (Diğer)	0.200
(İ) İkrarlar	0.200
(J) İkrarlar (Hayat)	0.000
(K) Sigortacılık Faaliyetlerinden Alacaklar (Net) – Alınan Teminatlar (Nakit, Mevduat, Bankalarca Garanti Edilen Kredi Kartı Ödemeleri ve Devlet Borçlanma Senetlerinin %100'ü ile Gayrimenkullerin %30'u) (Muaccel hale gelenler hariç) Ayrıca ilave olarak vadeye kalan süresi;	0.250
(a) 01- 90 gün kalan alacaklar için	0.005
(b) 91-180 gün kalan alacaklar için	0.025
(c) 181-270 gün kalan alacaklar için	0.100
(ç) 271-360 gün kalan alacaklar için	0.150
(d) 360 günden fazla kalan alacaklar için	0.300
(L) Reasürans Faaliyetlerinden Alacaklar ve Depolar	0.150
(M) İlişkili Taraflardan Alacaklar.	0.200
(N) Diğer Alacaklar (Finansal Kiralama Alacakları, Verilen Depozito ve Teminatlar, Diğer Çeşitli Alacaklar).	0.200
(O) Muaccel hale gelmiş alacaklar için;	
(a) Vadesini bir ay geçmiş alacaklar için	0.255
(b) Vadesini iki ay geçmiş alacaklar için (Finansal raporlama kapsamında her bir alacak için yapılan reeskont tutarı düşülür, ancak bu hesaplama sonucu hiç bir şekilde m bendine göre belirlenen tutardan düşük olamaz).	1.000
(Ö) Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller	0.200
(P) Kullanım Amaçlı Gayrimenkuller	0.050
(R) Diğer Aktifler (Gelecek Aylar ve Yıllar İhtiyacı Stoklar, İş Avansı, Personele Verilen Avanslar, Gayrimenkuller, Peşin Ödenen Vergiler, Gelcek Aylara Ait Giderler, Gelir Tahakkukları, Ertelenmiş Vergiler , Hariç Olmak Üzere Maddi Varlıklar, Maddi Olmayan Varlıklar ve Yukarıda Sayılmayan Diğer Aktifler)	0.200

- (3) Reasürans riski hesaplaması; Reasüröre devredilen toplam reasürans primi ile yapılır. Uluslararası derecelendirme kuruluşları tarafından derecelendirilen A ve B dereceli reasürörlere devredilen riskler için 0.05, KKTC'deki havuzlara devredilen riskler için 0.00, bunun dışındaki dereceler için 0.150 risk katsayısı ile devredilen toplam reasürans prim tutarı çarpılır.
- (4) Aşırı prim artışı riski hesaplamasında; Toplam brüt yazılan primin bir önceki yıla göre artış oranı, zorunlu trafik sigortası sektör artış oranının %10'undan, diğer sınıflarda ise sektör artış oranının %50'sinden fazla ise; aşan kısma 0.2 risk ağırlığı uygulanır. Özelliği itibarıyla belirli sınıflarda bu oran Sigorta Yöneticisinde düşürülebilir. Faaliyete yeni başlayan şirketlerin faaliyete başladıkları yıl bu risk sıfır olarak alınır. Hayat ve hayat dışı gruplar ile zorunlu trafik sigortası için sektör artış oranları hesaplama dönemleri itibarıyla Sigorta Yöneticisi tarafından ilan edilir.
- (5) Muallak tazminat karşılığı riski hesabında; Sınıflar itibarıyla o hesaplama dönemine ait kümülatif net muallak tazminat karşılığı tutarına aşağıdaki risk ağırlıkları uygulanır;
(A) Kaza	0.100
(B) Hastalık/Sağlık	0.200
(C) Kara Araçları	0.100
(Ç) Raylı Araçlar	0.050
(D) Hava Araçları	0.050
(E) Su Araçları	0.050
(F) Nakliyat	0.050
(G) Yangın ve Doğal Afetler	0.050
(Ğ) Genel Zararlar	0.050
(H) Kara Araçları Sorumluluk	0.100
(I) Hava Araçları Sorumluluk	0.050
(İ) Su Araçları Sorumluluk	0.050
(J) Genel Sorumluluk	0.050
(K) Kredi	0.075
(L) Emniyeti Suistimal	0.050
(M) Finansal Kayıplar	0.050
(N) Hukuksal Koruma	0.050
(O) Destek	0.050
(Ö) Hayat	0.025
- (6) Yazım Riski hesaplamasında; Hesaplama dönemleri itibarıyla son 12 ayı kapsayacak şekilde ve sınıflar itibarıyla dikkate alınan brüt yazılan primler tutarlarından varsa bölüşmeli reasürans için reasüröre devredilen primler indirilerek, kalan bakiyeye aşağıdaki risk ağırlıkları uygulanır;
(A) Kaza	0.200
(B) Hastalık/Sağlık	0.200
(C) Kara Araçları	0.200
(Ç) Raylı Araçlar	0.100
(D) Hava Araçları	0.100
(E) Su Araçları	0.100
(F) Nakliyat	0.100
(G) Yangın ve Doğal Afetler	0.100
(Ğ) Genel Zararlar	0.100
(H) Kara Araçları Sorumluluk	0.200
(I) Hava Araçları Sorumluluk	0.100

(İ)	Su Araçları Sorumluluk	0.100
(J)	Genel Sorumluluk	0.100
(K)	Kredi	0.150
(L)	Emniyeti Suistimal	0.100
(M)	Finansal Kayıplar	0.100
(N)	Hukuksal Koruma	0.100
(O)	Destek	0.100
(Ö)	Hayat	0.050

- (7) Kur riski hesaplamasında; Şirketlerin tüm döviz varlıkları ve yükümlülükleri için kur riskinin hesaplanması amacıyla, aktif ve pasif hesaplarda bulunan her bir döviz cinsinin dönem sonu itibarıyla KKTC Merkez Bankası döviz alış kuru ile çarpılması ile bulunan Türk Lirası karşılıkları hesaplanarak döviz varlıkları toplamı ile döviz yükümlülükler toplamı bulunur ve toplam varlık ve yükümlülükler arası farkın mutlak değeri 0.075 risk ağırlığı ile çarpılır.
- (8) Aktif riski, reasürans riski, aşırı prim artışı riski, muallak tazminat karşılığı riski, yazım riski ile kur riski sonuçlarının toplamı ikinci yönetime göre gerekli özsermaye tutarına eşittir.
- (9) Bu maddenin (2)'inci fıkrasının (M) bendinde belirtilen alacaklar ile ilgili olarak alınan teminatlar içerisinde yer alan gayrimenkullerin değer tespitinde KKTC Tapu ve Kadastro Dairesi'nin değerlendirme raporları esas alınır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Tedbir ve Bildirim

- İdari Tedbirler 8. (1) Şirketlerin, 4'üncü maddede tanımlanan özsermaye tutarları, 5'inci maddede hesaplanan gerekli özsermaye tutarından düşük olmamalıdır; düşük olması durumunda ise, 9'uncu maddede belirtilen sermaye yeterliliği tabloları ile birlikte bir ödeme planının Sigorta Yöneticisine sunulması ve eksik kalan sermayenin en geç müteakip yılın nisan ayı sonuna kadar tamamlanması gereklidir. Ancak, Sigorta Yöneticisi şirketin mali yapısını göz önünde bulundurarak eksik kalan sermayenin daha kısa bir süre içerisinde ödenmesini veya yeni bir ödeme planı sunulmasını talep edebilir.
- (2) Ödeme planının sunulmaması, planın Sigorta Yöneticisi tarafından uygun bulunmaması, plana uyulmaması veya özsermayenin minimum sermaye yeterliliği tutarının altına düşmesi durumunda Yasanın 51'inci maddesi hükümleri çerçevesinde işlem yapılır.
- Bildirim 9. (1) Şirketler şekli ve içeriği Sigorta Yöneticisi tarafından belirlenen sermaye yeterliliği tablosunu Haziran ve Aralık dönemleri olmak üzere yılda iki defa hazırlar ve bu dönemleri takip eden bir ay içerisinde Sigorta Yöneticisine gönderir.

- (2) Vergi karşılığında sonraki dönem kârının dağıtılması sonucunda yeni bir sermaye yeterliliği hesabının yapılması ve eksik sermaye ortaya çıkması durumunda, yeni hazırlanan sermaye yeterliliği tablosu ile birlikte yeni bir ödeme planının 25 (yirmi beş) gün içerisinde Sigorta Yöneticisine sunulması şarttır.

DÖRDÜNCÜ KISIM
Geçici Madde ve Son Kurallar

Geçici Madde
Gerekli
Özsermaye	1. Sigorta ve Reasürans Şirketlerinin, 01.01.2012-31.12.2012 dönemi için gerçekli özsermayeleri 6'ncı maddede belirtilen birinci yöntem ile hesaplanır. 01.01.2013 tarihinden itibaren ise, gerekli özsermaye bu Tüzüğün 5(1) maddesindeki kurala göre hesaplanır.
Yürütme
Yetkisi	10. Bu Tüzüğü Para, Kambiyo ve İnkişaf Sandığı İşleri Dairesi'nin bağlı olduğu Bakanlık yürütür.
Yürürlüğe
Giriş	11. Bu Tüzük, Resmi Gazetede yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.